

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

DOKUMENT O POSVETOVANJU UREDBA ECB O NADOMESTILIH ZA NADZOR

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

MAJ 2014

1 ZAKAJ ECB ZARAČUNAVA NADOMESTILA ZA NADZOR?

V skladu z [uredbo o EMN](#)¹ bo ECB letno nadomestilo za nadzor zaračunavala zato, da bo lahko financirala svoje naloge, povezane z enotnim mehanizmom nadzora (EMN).

Nadomestilo bo pokrivalo naloge, za katere je odgovorna ECB, torej učinkovito in skladno delovanje EMN. Ta je bil ustanovljen z namenom, da:

- prispeva k obnovitvi zaupanja v bančni sektor z neodvisnim integriranim evropskim nadzorom za vse sodelujoče države članice;
- zagotovi varnost in trdnost bančnega sistema v euroobmočju in izboljša finančno povezanost in stabilnost v Evropi;
- poenoti nadzorniške prakse v korist vseh bank, ki jih bo EMN nadziral.

2 O ČEM GOVORI OSNUTEK UREDBE O NADOMESTILIH ZA NADZOR IN ZAKAJ JE POTREBEN?

Stroške, ki jih bo ECB imela v zvezi z nadzorom, bodo nosile banke s sedežem v sodelujočih državah članicah. Z izvajanjem nadzornih nalog povezani izdatki se bodo torej financirali iz nadomestil. Te bo ECB zaračunavala bankam v skladu z njihovo pomembnostjo in tveganji, ki jih predstavljajo.

Uredba ECB o nadomestilih za nadzor določa, kako se bo izračunavalo nadomestilo za vsako posamezno banko.

¹ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko.

3 KAKŠNE KORISTI BO PRINESEL EMN?

Z obstojem učinkovitega in poenotenega nadzora za vse banke v državah euroobmočja in drugih državah članicah EU, ki sodelujejo v EMN, se bo predvidoma povečalo zaupanje javnosti v bančni sektor. Banke bodo tako lahko bolje opravljale vlogo posrednika med varčevalci in posojiljemalci, ki želijo izvesti naložbe, ki lahko koristijo evropskemu gospodarstvu in ustvarjanju novih delovnih mest. Poleg tega bodo imele banke, ki delujejo v več kot eni sodelujoči državi, velike koristi, saj bodo pravila za nadzor postopno poenotena, poročanje za potrebe nadzora pa bo olajšano. In nenazadnje bo EMN prispeval k vzpostavitvi enakih pogojev poslovanja, tako da bodo bolj učinkovite banke svoje dejavnosti lažje razširile preko državnih meja, medtem ko bo imela splošna javnost koristi zaradi močnejše konkurence in privlačnejše ponudbe bančnih storitev.

4 ZA KOGA BO UREDBA VELJALA?

EMN, ki ga sestavljajo ECB in pristojni nacionalni organi, pokriva vse banke v euroobmočju, torej približno 6.000 bank. ECB je odgovorna za učinkovito in skladno delovanje EMN kot celote, kar zajema tako pomembne banke, ki jih nadzira neposredno, kot tudi manj pomembne banke, ki jih nadzira posredno. Zagotavljala bo enotno izvajanje skupnega evropskega pravilnika, pri čemer bo sodelovala s pristojnimi nacionalnimi organi, ki so odgovorni za vsakodnevni nadzor manj pomembnih bank. Skladno s tem bodo vse banke, ki bodo nadzirane v okviru EMN, plačevale ECB letno nadomestilo za nadzor.

Natančneje, ECB bo nadomestila za nadzor zaračunavala:

- bankam s sedežem v sodelujočih državah članicah, kar zajema države euroobmočja in druge države članice, ki se želijo pridružiti EMN;
- podružnicam, ki jih v sodelujočih državah članicah ustanovijo banke s sedežem v nesodelujočih državah članicah.

Za nadzorovane skupine z več podružnicami in podrejenimi družbami, ki delujejo v eni ali več sodelujočih državah članicah, bo ECB izdala samo eno obvestilo o nadomestilu, in sicer v načelu najvišji enoti v lastniški strukturi v teh državah.

5 KATERE STORITVE PREJEMAJO BANKE ZA SVOJA NADOMESTILA ZA NADZOR?

ECB je odgovorna za učinkovito in skladno delovanje EMN. Raven neposrednega nadzora, ki ga bo vsakodnevno izvajala ECB, in vloga, ki jo bodo imeli pristojni nacionalni organi, bosta odvisna od velikosti in profila tveganosti bank.

ECB je odgovorna za neposredni nadzor pomembnih bank (ki so v uredbi o EMN opredeljene kot banke, ki imajo več kot 30 milijard EUR sredstev ali predstavljajo vsaj 20% BDP svoje države ali so zaprosile oziroma prejele neposredno javno finančno pomoč iz Evropske družbe za finančno stabilnost (EFSF) ali Evropskega mehanizma za stabilnost (ESM)). V vsaki sodelujoči državi bo ECB neposredno nadzirala vsaj tri najpomembnejše banke ne glede na njihovo absolutno velikost. Zaradi teh nalog neposrednega nadzora bo nastala in bo ustrezni kategoriji bank zaračunana večina izdatkov, ki (po začetnih ocenah) predstavljajo okrog 85% celotnega letnega nadomestila za nadzor.

Pristojni nacionalni organi so v okviru EMN neposredno odgovorni za vsakodnevni nadzor manj pomembnih bank. Vseeno jim ECB, ki je odgovorna za celotno delovanje EMN, lahko izda splošna navodila glede nadzora manj pomembnih nadzorovanih bank in bo obdržala preiskovalna pooblastila za vse nadzorovane banke. Ta pooblastila vključujejo pravico, da izda ali odvzame dovoljenje za opravljanje bančnih storitev, zahteva informacije, izvaja preiskave, opravlja inšpekcijske preglede na kraju samem, oceni pridobitve kvalificiranih deležev in uvede sankcije, kot tudi pravico, da prevzame neposredni nadzor nad manj pomembno banko, če je to potrebno, da se zagotovi skladna uporaba visokih nadzornih standardov. Te naloge posrednega nadzora manj pomembnih bank bodo po pričakovanjih predstavljale okrog 15% letnega nadomestila za nadzor in ga bodo povrnile banke iz te kategorije.

6 KATERE BANKE BODO MORALE ECB PLAČEVATI NADOMESTILO ZA NADZOR? ALI OBSTAJA RAZLIKOVANJE MED POMEMBNIMI IN MANJ POMEMBNIMI BANKAMI?

Letno nadomestilo bodo morale plačevati vse banke, ki bodo nadzirane v okviru EMN. Vendar pa bo znesek, ki ga bodo plačevale pomembne in manj pomembne banke, sorazmeren obsegu dela, ki ga bo imela ECB z nadzorom posamezne banke. Delež skupnih izdatkov za nadzor, ki ga bodo morale povrniti manj pomembne banke, bo mnogo manjši od deleža, ki bo dodeljen pomembnim bankam. Po začetnih ocenah bodo približno 85% izdatkov povrnile pomembne bančne skupine, ki jih bo ECB nadzirala neposredno, samo 15% vseh nadzornih stroškov ECB pa bo povrnilo več kot 5.800 manj pomembnih bank.

7 ZA KOLIKO BODO MORALI PRISTOJNI NACIONALNI ORGANI PO PRIČAKOVANJH ZNIŽATI SVOJA NADOMESTILA ZA NADZOR?

EMN je sistem bančnega nadzora, v katerem imajo pristojni nacionalni organi pomembno vlogo. Pri nadzoru pomembnih bank pod neposrednim nadzorom ECB bodo ti organi sodelovali

z ECB in ji pomagali pri pripravi in izvajanju aktov, ki so povezani z nadzornimi dejavnostmi ECB.

Poleg tega bodo pristojni nacionalni organi še naprej odgovorni za vsakodnevni nadzor manj pomembnih bank, pri čemer bodo upoštevali splošna navodila ECB. Stroški, ki nastajajo s temi dejavnostmi pristojnih nacionalnih organov, se ne krijejo iz nadomestil ECB za nadzor.

S sodelovanjem v Nadzornem odboru pristojni nacionalni organi prispevajo tudi k učinkovitemu in sorazmernemu odločanju.

Nadomestilo ECB za nadzor na posega v pravico pristojnih nacionalnih organov, da v skladu z nacionalno zakonodajo zaračunavajo nadomestila za stroške, ki jih imajo pri izvajanju nadzornih dejavnosti, med drugim tudi za naloge, ki ne spadajo v okvir uredbe o EMN, kot so varstvo potrošnikov in preprečevanje pranja denarja. To vključuje tudi stroške, ki jih imajo zaradi sodelovanja z ECB in svojega prispevka k izvajanju nadzornih nalog s strani ECB.

8 KATERE IZDATKE BO ECB KRILA Z NADOMESTILI ZA NADZOR?

Letni izdatki, ki jih bo ECB povrnila z nadomestili za nadzor, bodo obsegali zlasti neposredne izdatke za nova poslovna področja, ki so bila vzpostavljena za izvajanje nalog EMN. Med temi bosta dva generalna direktorata odgovorna za neposredni nadzor pomembnih bank, en generalni direktorat za posredni nadzor manj pomembnih bank in en generalni direktorat za horizontalne naloge za obe kategoriji bank. Nova sta tudi poslovno področje, ki izvaja naloge makrobonitetnega nadzora, povezane z EMN, in sekretariat Nadzornega odbora.

Za nove funkcije EMN zagotavlja ECB tudi različne podporne storitve in s tem povezani stroški bodo prav tako vključeni v nadomestilo za nadzor. Zajemajo najem prostorov, upravljanje človeških virov, administrativne storitve, proračun in kontroling, računovodstvo, pravno službo, notranjo revizijo, statistiko in informacijsko tehnologijo. Za učinkovito izvajanje teh storitev za potrebe EMN bo ECB uporabljala in po potrebi nadgradila obstoječo podporno infrastrukturo.

9 KAJ PA STROŠKI, KI BODO NASTALI V PREHODNEM OBDOBJU?

ECB bo nadomestila zaračunavala za izdatke, ki nastanejo od datuma, ko bo prevzela operativno odgovornost za nadzor, tj. od novembra 2014. Izdatki, ki jih bo imela v prehodnem obdobju do tega datuma, kot so zagonski stroški za EMN in stroški za celovito oceno, ne bodo zaračunani nadzorovanim bankam.

10 KAKO SE BODO IZRAČUNAVALA POSAMEZNA NADOMESTILA?

Uredba o EMN predpisuje, da se nadomestila izračunajo na najvišji ravni konsolidacije v sodelujočih državah članicah in temeljijo na objektivnih merilih, povezanih s profilom tveganosti vsake banke, vključno z njeno tveganju prilagojeno aktivo.

Letno nadomestilo za nadzor, ki ga bo plačevala vsaka nadzorovana banka, bo izračunano kot vsota minimalnega dela nadomestila za vse banke, ki predstavlja 10% celotnega zneska, in spremenljivega dela nadomestila. Za najmanjše pomembne banke s skupnimi sredstvi pod 10 milijard EUR bo minimalni del nadomestila prepolovljen.

Za določitev spremenljivega dela nadomestila se bodo skupna sredstva banke uporabljala kot merilo pomembnosti nadzorovane banke, skupna izpostavljenost tveganju pa za merjenje njenega profila tveganosti, kar vključuje njeno tveganju prilagojeno aktivo.

Nadomestilo ECB se bo zaračunavalo v obliki letnega plačila, ki v plačilo ne zapade prej kot 1. julija. Nadomestilo bo vključevalo predplačilo, ki bo temeljilo na odobrenem proračunu za izdatke v tekočem letu. Morebiten presežek ali primanjkljaj med vnaprej zbranim zneskom in dejanskimi stroški v minulem letu bo ECB povrnila oziroma naknadno zaračunala.

11 KAKO LAHKO NADZOROVANA BANKA IZRAČUNA SVOJE LETNO NADOMESTILO ZA NADZOR?

ECB bo zagotovila vse informacije, ki jih banke potrebujejo, da bi lahko ocenile svoje letno nadomestilo za nadzor.

Na svoji spletni strani bo objavila:

- a) sklep Sveta ECB o skupnem znesku letnih stroškov za nadzor, ki bodo povrnjeni od vsake kategorije nadzorovanih bank, tj. od pomembnih bank in od manj pomembnih bank;
- b) celotni obseg skupnih sredstev in skupne izpostavljenosti tveganju za vsako kategorijo nadzorovanih bank;
- c) metodologijo, ki je bila uporabljena za izračun nadomestila za nadzor.

Iz teh objavljenih podatkov in ob upoštevanju svojih lastnih faktorjev za izračun nadomestila (skupna sredstva in skupna izpostavljenost tveganju), ki jih posreduje vsaka nadzorovana banka, bodo banke lahko ocenile višino svojega letnega nadomestila za nadzor. ECB bo izpeljavo individualnih faktorjev, uporabljenih za izračun nadomestila za vsako nadzorovano banko ali skupino bank, podrobno predstavila v vsakem izdanem obvestilu o nadomestilu.

12 KOLIKO BODO PO PRIČAKOVANJIH ECB ZNAŠALA NADOMESTILA V LETU 2015?

Letni izdatki v letu 2015 bodo po projekcijah znašali okrog 260 milijonov EUR. Od tega bodo približno 60% znašali stroški za osebje, 10% stroški za prostore in okrog 30% za druge operativne izdatke, kot so potovanja, svetovanja in računalniške storitve.

13 KDAJ BO ECB ZAČELA IZDAJATI RAČUNE NADZOROVANIM BANKAM?

Prva obvestila o nadomestilu (računi) bodo izdana junija 2015 in bodo v plačilo zapadla v roku 30 dni. To prvo obvestilo bo obsegalo izdatke v zadnjih dveh mesecih leta 2014 in predplačilo za leto 2015.

14 KAJ SE BO ZGODILO, ČE BANKA NE BO PLAČALA NADOMESTILA ZA NADZOR?

V primeru delnega plačila ali neplačila do roka za plačilo bo ECB sprožila ustrezen postopek in banko obvestila o neplačanem znesku. Neplačani znesek se bo obrestoval dnevno od roka za plačilo po obrestni meri ECB za operacije glavnega refinanciranja plus 8 odstotnih točk.

15 KAKO SE BODO STROŠKI NADZORA PO PRIČAKOVANJIH ECB RAZVIJALI V PRIHODNJE?

ECB je še vedno v prehodnem obdobju, v katerem še vzpostavlja svoje nadzorne zmogljivosti. Raven skupnih izdatkov ECB za nadzor v »ustaljenem stanju« se bo pokazala šele v srednjeročnem obdobju. V vsakem primeru nadzorovane banke lahko pričakujejo, da bo ECB v vseh skupinah izdatkov spoštovala načela dobrega finančnega poslovanja in nadzora proračuna. Po sedanji najboljši oceni ECB bodo letni stroški v letu 2015 znašali 260 milijonov EUR.

Čeprav je mogoče, da bodo v nadzoru vključene dejavnosti, ki sočasne in/ali se od enega leta do drugega precej spreminjajo, bo ECB skušala v čim večji meri preprečiti nihanja, da bi čimbolj zmanjšala vpliv nadomestil na nadzorovane banke.

16 ALI BO NOVA BANKA, KI PRIDOBİ DOVOLJENJE TEKOM LETA, MORALA PLAČATI NADOMESTILO ZA CELO LETO? ALI BO BANKA, KI TEKOM LETA PRENEHA DELOVATI, LAHKO ZAHTEVALA POVRAČILO NADOMESTILA?

Vsaka nadzorovana banka je dolžna plačati nadomestilo za del leta, ko je bila nadzirana v okviru EMN.

Banke, ki so na novo pridobile dovoljenje za opravljanje bančnih storitev, morajo plačati nadomestilo za nadzor za obdobje od datuma izdaje dovoljenja do 31. decembra danega leta. Podobno bo morala banka, kateri je bilo dovoljenje odvzeto, plačati nadomestilo za nadzor za obdobje od 1. januarja do datuma, ko njeno dovoljenje preneha veljati. Nadomestilo za nadzor se bo izračunalo glede na število polnih mesecev, v katerih je bila banka nadzirana. Ta sorazmerni pristop velja tudi za prehod iz kategorije pomembnih v kategorijo manj pomembnih bank in obratno. Če se status banke spremeni potem, ko je bilo celotno nadomestilo že plačano, bo ECB presežek povrnila ali pa izdala dodaten račun.

17 SE BODO NADOMESTILA POBIRALA TUDI OB BANK S SEDEŽEM V DRŽAVAH ČLANICAH ZUNAJ EUROOBMOČJA, KI SE BODO PRIDRUŽILE EMN?

Države članice EU, katerih valuta ni euro, imajo možnost, da sodelujejo v EMN, če vzpostavijo tesno sodelovanje med svojim nacionalnim bančnim nadzornikom in ECB. Nadzorovane banke s sedežem v teh državah bodo morale ECB prav tako plačevati nadomestilo.

18 KOMU STA ECB IN EMN ODGOVORNA GLEDE NADOMESTIL ZA NADZOR?

ECB je za svoje naloge odgovorna Evropskemu parlamentu in Svetu EU. ECB mora o svojih nadzornih dejavnostih redno poročati in bo odgovarjala na vprašanja, ki jih bodo v zvezi z njimi zastavili člani evropskega in nacionalnih parlamentov.

Predsednik Nadzornega odbora bo Evropskemu parlamentu in Euroskupini vsako leto predložil letno poročilo o nadzornih dejavnostih ECB, v katerem bodo tudi informacije o višini nadomestil za nadzor. Evropski parlament in ECB sta z medinstitucionalnim sporazumom potrdila, da bo v letnem poročilu predstavljena tudi metodologija za izračun nadomestil za nadzor, skupaj s proračunom ECB za nadzorne naloge.

Informacije o nadomestilih in načinu njihovega izračuna bodo objavljene tudi na spletni strani ECB.

19 JE ČEZ NEKAJ LET PREDVIDEN PONOVI PREGLED OKVIRA NADOMESTIL?

ECB bo okvir nadomestil, zlasti metodologijo in merila za izračun letnega nadomestila za nadzor, ki bo zaračunano vsakemu nadzorovanemu subjektu in skupini, ponovno pregledala leta 2017.

20 KAKŠNE POVRATNE INFORMACIJE LAHKO PRIČAKUJEM OD POSVETOVALNEGA POSTOPKA?

Javno posvetovanje o uredbi ECB o nadomestilih za nadzor bo odprto od 27. maja 2014 do 11. julija 2014.

ECB bo 24. junija 2014 v svojih prostorih v Frankfurtu na Majni pripravila tudi javno obravnavo o posvetovalnem dokumentu. Spletni posnetek obravnave bo po dogodku na voljo na spletni strani ECB.

Po javnem posvetovanju bo ECB objavila prejete komentarje ter svojo oceno in povzetek odgovorov. Uredba ECB o nadomestilih za nadzor bo začela veljati, preden bo ECB 4. novembra 2014 prevzela nadzorne naloge.